

Выходитъ во Львовѣ... Выходитъ во Львовѣ что Вторника, Четверга и Суботы...

Предплатъ на „Дѣло“ для Австрій: Для Россіи... на пѣтый рубль . . . 12 ар.

В.П. Читателѣвъ въ Россіи просимо мати на уважѣ, що въ вымовѣ ъ=ji, ѓ, ѣ=i, и (въ середнѣй и на концѣ слѣвъ)=ы, и (на початку слѣвъ и по самогласныхъ) = i, ѓ (на початку слѣвъ) = vi.

Въ 1883 роцѣ выходитъ „Дѣло“ три разы на тыждень, що вторника, четверга и суботы. Условія предплати подані на заголовнѣмъ листѣ.

Кѣлька слѣвъ о намѣреню знесеня старого календаря.

Допись зъ Шельмакъ. Въ роцѣ 1582 запроваджено новый календарь григоріанскій. Згдно съ свитскими плянами прислано львовскому бурмистрови въ слѣдуючѣмъ роцѣ королевске письмо, котре забороняло православнымъ Русинамъ вайматися ремѣслами и продажею товарѣвъ въ свята пѣсля нового календаря.

Такъ оно дѣялося давнѣйше, такъ утрималося и до теперѣ. Нынѣ забарюется, и то не жаргомъ, на ново донесеня старого календаря, до скасованя свята рускиихъ, котрыхъ по уриадахъ и судахъ у насъ вже и такъ не уважають.

Щобы покрыти властиву цѣль, агитаторы говорятъ: „много свята, то польскій, то рускій, перешкаджають роботамъ; господарства упадають, край убожѣе, и т. д., — того не булобы, колибъ календарь бувъ одинъ и свята одинъ латинскій“. Знаходяться и Русины, котрі, не застановившия глубше, потакують, а навѣтъ подѣбнй прошеня подписували.

кваня свята латинскихъ, то бнѣ святкувати буде и латинскій и давнй рускй; а такъ свята не зменшится, але приблѣшится.

Такъ отже вмѣна календаря причинилась тѣлько до зменшеня днѣвъ робочихъ, до упадку матеріального краю. Если хочемо упадокъ краю и той часѣ приспѣшити, где земля такъ большихъ якъ и меншихъ посѣлостей внайдеся въ рукахъ тыхъ, що на ню чагають, то знесѣмъ старый календарь!

Такъ видимо, причину до вмѣны календаря не може бути поправа быту матеріального, лежить она где инде, а тою вѣтъ прискоренне латинизаціи и польонизаціи Русинѣвъ.

Сконфисковано.

если церковь вавѣгды стояти буде на перешкодѣ идеи Польщѣ?

Кромѣ того цѣля народна дѣяльність руска опираеся на духовенствѣ рускомъ, котре достарчае такожъ значный контингентъ интеллигенціи свѣтской. Если пѣдрверсе уніа, то попы упадутъ, а Русь перестане существовати.

Отъ о що ходитъ! Не о унію ходитъ, а о Польшу! Намъ грозить руина краю, а у насъ суть люде, котрі не мають нѣчого пыльнѣйшого робити, якъ зносити календарь въ цѣль польщеня Русинѣвъ!

Стефанъ Качала.

Бесѣда посла Озаркевича,

выгложена на застѣданю палаты послѣвъ дня 7-го марта 1883 въ спеціальной дебатъ надъ рубрикою „вприспѣвданя“.

Высока палато! Намѣряючи промовляти за правами нашої гр. кат. церкви въ Галичинѣ, обмежуеся лишь на позицію „Запомоги католицкимъ душпаствырямъ“, а именно я невдоволенный въ способу ви роздѣлюваня и хочую справу пояснити. Я вже въ рр. 1880 и 1881 въ тѣй справѣ промовляеъ и звертаеъ увагу правительства на неправильности, якѣ дѣются при роздѣлюваню запомоги, сподѣваючыся, що до сего часу буде злому зараженю.

Зъ вечера въ память Шевченка.

Сегорѣчнй XXII роковины смерти Тараса Шевченка сѣмю можемо назвати всенародною рускою манифестаціею. При сѣмъ случаю отоввалася грѣбкимъ голономъ все наша Русь, все — одушевлена одною великою гадкою... Великій идеѣ Тараса сталися вже теперѣ нашою спѣльною, всенародною власностею: молодѣжь читальнѣ, просвѣтнй товариства, майже все другй нашй народнй институдъ урнявал меншй або болѣшй, посереднй чи безпосереднй удѣлъ въ святкованю сегорѣчнхъ роковинъ.

нового, лѣпшого, — семйи новои, волюной, — великою семйи славянскои. Онѣ хотѣвъ быть кождою хвилѣ простягнути прощальну руку... Лишь часомъ, дуже рѣдко, въ послѣднихъ рокахъ жита, по тяжкихъ злидняхъ недолаѣ, въ гѣркихъ хвиляхъ безнадежности та сомѣнья, — отыввалася — проклономъ свата грудь кобзаря... Поминаемъ вже ту глубоко гуманнй поглядъ его на все людеке житѣ въ загаль.

Тарасъ сѣявъ сѣмя „добре“; намѣ, ученикамъ его приходится се сѣмя пыльно довыратити и ховати, щобъ не звидѣло, — щобъ выдало богатѣ, буйнй плоды... И коли главне по всей широкой Руси, бачимо — и сердце трепече намѣ въ радости — що сѣмя сходитъ, нива зеленѣе...

Колѣсь-то, еще 1861 року, отбулися въ великой сали „Народного Дому“ першй поминки смерти Тараса Шевченка. Галичане почтали единодушно память народного генія. Розвоємъ тогдашного нашего литературного и политичного жита интересувалися живо Украинци: Максимовичъ, Костомаровъ, Кулишъ, и др. Нѣто насъ не дѣяло, — высоко вносилося анямъ нашої народнои самостѣйности. Ще 1837 р. нашъ галицко-русскій поетъ Маркіянъ Шашкевичъ чуткимъ сердцемъ отчувъ пульсованне нового, народно-русского жита; тѣшився, мовъ мала дитина, читаючи прехорошй пѣсенъ украинскій, — любувався повѣстями Квѣтки Основненка. Рускй народолоубѣ въ 1848 р., — хочѣбы якъ неповными, невыкдичеными могилѣ намѣ выдатся нынѣ ихъ тогдашнй пѣчныи, хочъ якъ невеликими ихъ успѣхи, — ааходилися всежь таки дуже серіозно коло возбужденя нашего національного жита; ставали до працѣ уоруженй всежь своимъ найлѣпшимъ досвѣдомъ, съ ширюю волею — посвяти-

тисея для народа. Коли читаемъ исторію заложения нашої „Матицѣ“ — хилимъ съ пошанованьемъ чело передъ сими людьми, котрі такъ поважно задивлялись на нашй народнй справы, — заочували рукавы до усильной, серіозной, науковой працѣ. Оживлена, горяча дискусія доводила до позитивныхъ результатовъ. На нашй народно-русскій институдъ „Народный Дѣмъ“ жертвовали свою лепту убогй и богатшй, старй и молодй, простый народъ и интеллигенція. Въ всеьхъ жилахъ нашего народного организму живо кружила молодеца кровь... Ёднитесь, братайтєчи, ставитєе до працѣ! — се были оаики сего часу. Не Стадїонъ насъ „вынайшовъ“; М. Шашкевичевй, Н. Уетїановичевй, И. Вагалевиचेви, Я. Головацкому, И. Борыськевичевй, Г. Яхимовичевй, Куземекому, Б. А. Дѣдїцкому, Федьковичевй и тѣлько другимъ не вливалъ Стадїонъ въ сердце огню, не вѣдѣлювалъ въ душу того горячего патриотизму, котрымъ тогда кожде руске сердце палало.

Сего року святкувала такожъ всея Русь яко велике народне свято память смерти Шевченка. Щѣ насъ було на часѣ роздѣляю, се показати — рѣчь исторіи. Получила насъ всеьхъ, все лучила и все буде лучити — наша на родна идея, — идея правдивого славнофила, горячого народолоубца Тараса Шевченка.

Въ 1881 р. 18 лютого по двайцати лѣтахъ, отбулися поминки смерти Тараса зновъ въ великой сали „Народного Дому“. До численно збраной публики руской, безъ рѣжницѣ якихъ небудь партій, промовивъ тогда горячими словами Володимиръ Барвѣнскій, сей вѣрнй ученикъ великого Тараса. „Съ жалемъ, але безъ рекриминаціи“, якъ читаемъ въ 16 ч. „Дѣла“ въ 1881 р., „згадавъ В. Бар-

вѣнскій недавне розвѣданье Русинѣвъ; згадавъ страхъ нашихъ ворогѣвъ на саму вѣсть получения „русскихъ партій“, получения, котрого наслѣдства показались вже на звѣствѣмъ вѣчу и послѣднихъ выборахъ; згадавъ нашъ имнй народнй въ 1848 р.: „Разомъ руки си подайно“, и закончивъ словами самого кобзаря: Обѣмѣтєся жь, браты мои, Молю Васъ, благаю...“

Горячй слово бесѣдника знайшли въ грудяхъ всеьхъ слушающихъ сердечный отгомѣнъ; бувъ се, такъ екавати, манифестъ тыхъ, що подѣ оклакомъ вѣгоды зачали працювати для добра Руси. — Ще згадавъ бувъ тогда В. Барвѣнскій и про сумнй станъ „розрытои могилы“ Шевченка, котру въ 1880 р. самъ бувъ отвѣдавъ. Въ 1882 р. д. 26 лютого, обходжено по разѣ третей въ сали „Народного Дому“ роковины смерти Шевченка. Незвычайно численна публичностѣ була розвѣнтузіанована. Чудово-красна кантата Лисенка всеьхъ очарувала. Вступну бесѣду выглогосивъ зновъ В. Барвѣнскій. Змаловавши тѣ тяжкй часѣ, якѣ пережила Русь — вакдичивъ голоснымъ поклонѣмъ нашего Тараса:

„Встанє Украина, И ровнѣе тьму невѣль!..“

И покликъ сей гомонитъ далеко, далеко — отъ широкого степу украинского ажъ за нашъ Бескиды небогачный...“

Сего року не стало намѣ вже нашего Володимирова... Зъ свѣзкой могилы его неаже долѣтае насъ окликъ: „О рѣднѣй тямте Русь-Украинѣ!“

Якъ мы вже згадали, святкувала сего року всея наша Русь память Тараса. Телеграмъ и писемъ насѣбло 44. Удѣлъ въ святкованю взяли въ значной частѣ такожъ сельане та мѣ-

мнѣмъ станѣ, а при обчисленіи чистого доходу въ грунтѣхъ ерекціональныхъ на подставѣ переведенного катастру, дотеперѣшня скупа конгруа низше вера (веселѣсть на лѣвизи) готова упасти еще низше, — то я мушу обговорити бодай сыву запомогъ.

Щобы прійти въ помѣчь сумному экономичному положенію кат. душпастырѣвъ, котрыхъ доходъ потребамъ ихъ не ѳтповѣдає, поручено правительству закономъ въ 3-го цѣвтня 1872 получити провизорично ихъ дотацію въ религіиного фонда. Запомоги въ першихъ рокахъ роздѣлювало съ особеннымъ уваженіемъ конечной потребности поодинокихъ душпастырѣвъ министерство на внесеня ординаріятѣвъ и краввыхъ властей. Але подъ поворомъ, що по возможности и на дальше буде такъ поступатися, поручено пѣвнѣше мин. розпорядженіемъ въ 12 марта 1877 вѣвмъ намѣстникамъ, щобы кат. душпастырямъ на дальше въ такѣмъ стосунку ихъ роздѣляли, въ якѣмъ каждый душпастырь на подставѣ предложеного радѣ державной въ 1876 р. законопроекту о регуляци конгруу, мавъ право на пѣвышеніе. Якжежь роздѣляются тѣ запомоги? И ѳтъ, хочъ не походять въ екарбу державного, але въ податкѣвъ на фондъ религіиный, роздѣляются на тайнй внесеня политичныхъ краввыхъ властей, не вважаючи зовѣвмъ на потребности душпастырѣвъ, поминаючи высше наведеный законъ и внесеня ординаріятѣвъ. Мушу сконстатувати, що въ тѣмъ вглядѣ теперь еще значно погрѣшлося; тѣ запомоги назначеній не на що инше, якъ на нагороду тыхъ душпастырѣвъ, котрй мають щастье уходити за „grata persona“ у низшой политичной власти, котра вносить удѣлати або ѳтмовити запомоги (слухайте! на лѣвизи). Всякого иншого душпастыря, хочьбы найбѣднѣйшого, найльольаннѣйшого, найпильнѣйшого и найзаслуженнѣйшого, если не має того щастя, обжалуютъ правдоподобно яко ворога державы (слухайте! на лѣвизи) и позавляють его запомоги. До сего адогаду мусять доводити насъ щоразъ численнѣйшій и занадто въ очи впадаючій случаѣ ѳтмовленія запомогъ рускому щоразъ бѣльше убожнѣшому духовенству. Очевидно министерство давѣру политичной краввой власти. Задля тыхъ поворѣвъ поддаєся рускій клиръ подъ особенну курателю, щобы его яко бездушне и рабеке орудіє зѳгнути подъ злочасне для Русинѣвъ ярмо теперѣшной правительственной системы политичной, не вважаючи на то, чи той клиръ, матеріально цѣлкомъ зруйнований, буде здѣбный працювати на религіино-моральномъ поли для добра державы.

Яко доказъ моихъ слѣвъ наведу фактъ. Гр. кат. сотрудики въ Залѣвцяхъ ѳтмовленю запомоги въ р. 1882. Онъ звернувся до ц.

щане и читальнѣ народий. Незадогго, надѣятися, удѣлъ варода станєсь еще численнѣйшій. Крѣмъ того святкованю, або буде святкована память Тараса въ многихъ мѣсцяхъ на провинци; першій разъ сего року въ Збаражи задумали обходити ви спѣльно Русины и Поляки. Если кого, то певно Шевченка можемъ уважати не тѣлько рускимъ, але и всеславянскимъ поетомъ, подобно якъ Коляра. Се мабуть вже такъ судилось тымъ племенамъ славянскимъ, котрыхъ доля не зовѣвмъ завидна: Чехъ-Словакъ Коляръ, — и Русинъ-Украинець Шевченко.

Культь Шевченка рѣкъ-рѣчно замѣтно змагасєсь. Его „тихий, нелукавий“ слова огрѣвають що разъ бѣльше сердце рускихъ, проникають и у насъ, якъ вже давно на Украинѣ, мѣжъ прѣстий нарѣдъ, подъ убогу мужичу етѣрху. Онъ жежь такъ любивъ сей безгаланнй нарѣдъ!..

Вѣв телеграммы и письма, котрй на сегорѣчній роковины до Львова насѣбли, не суть простыми, що такъ скажемъ, демонстраціями, — се бачимо зъ ихъ содержания; въ гдєкотрыхъ бачимо по при вѣвй прѣстотѣ етилизацияи глумбе переживатися идеяи поета. Хочъ не можемъ вгодитися съ симъ, якобы „межи 15 миллионами украинскихъ Русинѣвъ не слѣдно було майже нѣякого житя“, такъ якъ зъ самого початку и до нынѣ власне зъ Украины переходять до насъ вѣв животворнй думки, — то живєвъ зъ сердца притакнути мусимъ словамъ: „читаймо пильно Шевченка, порозумѣймо вѣв его думки, а тогда полюбимо щиро вашъ нарѣдъ, порозумѣймо нашу минушѣсть, адвигнемосє вѣв якъ одинъ мужь до нашего народного дѣла“, — тогда: „мати усмѣхнесє, заплакана мати“. „Советуюмо працює“, „несмыслими трудами“, авелачаємо найлѣпше память „великомученика Руса-Украини, апоетоло правды, братнѣи любви и науки, — нашего батька-воскреситєля“, „мученика волѣ руского народа“, „героя просвѣты и свободы“, „незабутого кобєаря“ — Тараса. „Любовь наименьшого брата“, „правда и воля“ нехай повдєстають во вѣвкѣ нашими окляками. К—о.

к. Староства въ Бродяхъ съ просьбою о подачєе причинъ ѳтмовы и дѣставѣ слѣдуючу ѳтповѣдъ: „Ч. 2323. Звертаєсь гр. к. сотрудики въ Залѣвцяхъ съ замѣткою, що запомоги удѣлюванй намѣстничствомъ въ религіиного фонда суть *надзвичайными* запомогами, котрй удѣлюются *гдєакимъ* священникамъ на подставѣ *независимого* оцѣвненя тоижъ власти. Для того я не бачу потребности бєвъ завѣваня высше подавати намъ причины, для якихъ вєвъ выключено въ ряду священникѣвъ обдарованыхъ въ р. 1882 вгаданымъ добродѣйствомъ.“ (Слухайте! на лѣвизи). Запомогу тую ѳтмовленю сотрудики, котрй въ попередныхъ рокахъ одержувавъ 60 до 90 ар., рускому священнику въ Залѣвцєхъ, где то сталося богато страшныхъ рѣчей по причинѣ крєста, що то мавъ сильно загрозити державѣ. Я мѣгъ бы навести, колибъ правительство того бажало, еще богато подобныхъ фактѣвъ, але думаю, що той одинъ выстане, щобы подтвердить правду моихъ слѣвъ. Правительство поступає ту дуже деспотично, оно само подрыває довѣриє въ свою справедливѣсть, оно доводитъ до напряженого взаимного ѳтношеня, яке довго удержатися не може. Рускій клиръ вѣрить, що теперѣшне правительство черезъ такій мѣры его чинно наказує. Власть державна такожъ мѣшасєсь некомпетентно въ внутрѣшно-правнй ѳтношеня церкви, присвоєє собѣ право самовѣльно панувати надъ клиромъ, а если який душпастырь обєтає за своими церковными и державными правами и яко ревннй священникъ совѣтно сповнєє свои обѣязки, дѣляючи яко льольаннй горожанинъ для добра державы, если захочує нарѣдъ до шанования правъ, — котрй, жаль скавати, подъ покрывкою политичной системы дуже часто бувають нарушуванй многими правительств. органами, — тогда кажутъ: той священникъ показуєсь ворогомъ державы, нехай почує тяжку руку церковныхъ и державныхъ зверхностей, нехай гине въ голоду — ему правно належача запомога и всяка помѣчь бєвъ милосердія ѳтмовляєся! То факты, ихъ нѣкто не заперечить и правительство не въ силѣ ихъ ослабити.

Справдѣ дуже понурый гороскопъ якъ для клира такъ и правительства! Власть державна бєванстанно подкопує льольаннѣсть межи рускимъ духовенствомъ, спускаючи зъ ока справедливѣсть при вѣвхъ справахъ дотыкаючихъ руского клира вывѣщує политичну фану, поступає безправно навѣтъ тамъ, где обѣязана присѣчувати примѣромъ для охороны и добра горожанъ державы.

Коли дальше важити, що душпастырскй бєнефиции клєсификувала бєвъ закаданя фасієй ѳтдушпастырѣвъ сама власть по своѣй воли, що запомога роздѣлюєсь пѣсля мнимогго политичного успѣбленя душпастырѣвъ, що многй хочъ мають право на доповненіє конгруу, на завѣвгды выключеній ѳтъ запомоги и що вєе тоє вѣрѣятно дѣвєє бєвъ вѣдомости ординаріятѣвъ, — бо они не вгодилибься на тоє, щобы невинно душпастырь бувъ засуджуваный и не знавъ навѣтъ причинъ засуду, бо вєе то дѣвєє тайно въ прєвидіи, — наконецъ если вважити, що такій душпастырь не має спѣбѣвъ зъ закидѣвъ очиститися, то справдѣ чинять надъ нимъ рѣдъ выняткового суду, на котромъ пятнують его яко политичного зрадника державы (Слухайте! слухайте! въ лѣвизѣ) и ставлять подъ бєванстаннй дозѣръ полицииный. Вєе тоє муситъ льольанного душпастыря до глубины урєвнати и до найвысшого стєпеня огѣрчати и въ нѣмъ ввудити пересѣдченіє, що вѣвъ завѣруваня правительства суть лишь дарами Данаѣвъ; зъ того мусить яродитися велике недовѣленіє и индѣферентизмъ для цѣлєй правительства.

Справдѣ пора вже добачити правительству, що черезъ бєванстаннй гнєтъ не здѣбудє для себе успѣшныхъ наслѣдствъ; пора уважати на тоє, щобы льольаннихъ и вѣрнѣхъ державѣ людей не ѳттручувати, — крайна пора такожъ противъ той веретвы горожанъ державы, котра лѣв тяжкихъ часахъ вѣрно їй послужила, заняти разъ справедливє и гуманє становище. Если правительство занялось матеріальнымъ положеніемъ навѣтъ вѣвныхъ и портієрѣвъ урядничихъ, котрыхъ не можна скваліфувати яко прихильныхъ або ворожнхъ державѣ; если вѣвмъ урядникамъ судилась щєсливѣйша доля и если каждому горожанинови конституци гварантує оборону его правъ, — то длячогожь рускому клирови въ Галичинѣ, при вѣвмъ понижєнію и подкопаню его поваги, правительство ѳтмовляє его законно належитости, а прєцѣвнй примушувє его,

подобно якъ влѣчинца, въ потѣ чола працювати для державы и за тую его тяжку працю еще обходится съ нимъ неважно и негуманно и пятнує его ворогомъ державы?

Мушу вадержатися ѳтъ дальшихъ прѣставленъ, бо они завелибъ мене за далеко, а понеже всякій дучъ надѣи на лучшу долю майже пропаєть, то нехай тѣ мои выводи сконстатуютъ спѣбѣвъ, въ якій обходятся съ католицкимъ клиромъ въ католицкой Авєтрии... Хочъ знаю, що мѣй голѣсь, якъ вѣвычайно голѣсь Русина, прогомонитъ бєслѣдно, то вєе такіє смѣно ѳткликати до високой палаты и поручити їй до прнятия слѣдуючу резолюцию:

„Вываєся ц. к. правительство постаратися, щобы кредитъ вставленый подъ титуломъ „запомога для католицкихъ душпастырѣвъ“ бувъ роздѣлюваный на основѣ закона въ 3 цѣвтня 1872 при участіи и за вгѣдою дотычныхъ ординаріятѣвъ.“ (Браво! браво!)

Бєсѣда посла Ковальского,

выголошена на засьѣданю радѣ державной зъ дня 7 л. марта 1883 при дебєтѣ надъ рубрикою бюджету „надзѣръ шкѣльнй“.

Найвысшій надѣръ и управленіє цѣлымъ шкѣльничствомъ поручєно єсть, якъ вѣвѣсно, въ краяхъ коронныхъ радѣ шкѣльной краввой, а передъ вѣвмъ инспекторамъ краввымъ и окружнымъ. Для удержаня тыхъ органѣвъ вставлено въ бюджетъ суму 612.600 ар. Сума тая бѣдє еще збѣльшеною, якъ знаємо се въ додаткового предложєня въ 27 лютого, о 3.600 ар., такъ что повна сума выносити будє 616.200 ар. Зъ сєєи сумы припадє на Галичину удѣлъ 84.155 ар. Не потребує тутъ догѣ розвѣдитися, щобы доказати, що удѣлъ сєєи надто невєстарчаючій, накопи органа надѣору шкѣльного въ Галичинѣ мають сповнити повѣрену собѣ задачу, а то тымъ менше, коли вважимо, що въ мыслѣ закона о шкѣлахъ народныхъ повиннобы припасти на Галичину 9.689 шкѣлъ, зъ котрыхъ досє анѣ одной трєтєины не системизовано. Року 1879 недоставало до повного числа 6.510 шкѣлъ, котрыхъ досє анѣ не засновано, анѣ не ѳтворєно, — и тѣлько, розумѣєсь, учителѣвъ. Видно отже зъ сєєо, що намъ еще дуже богато не достєє до упорядкованя нашихъ ѳтношенъ шкѣльныхъ.

Я признаю, що жаданіє правительства, щобы стабилизувати пятого инспектора краввого, має справедливу подставу. Однакъ тымъ бѣльше справедливымъ будє наше жаданіє, котрымъ домагаємѣсь еще одного инспектора краввого для Галичины. — Чєтыри инспекторы краввой въ Галичинѣ суть обѣязками своими вповнѣє перєтєженѣй, а сєєо не заперечить тымъ и выс. зарядъ шкѣльнй, що они при наилучшѣмъ дѣланю не суть въ силѣ ѳтповѣсти тымъ обѣязкамъ. А збѣльшеніє тоє числа краввыхъ инспекторѣвъ въ Галичинѣ прѣставляєсь менѣ тымъ конєчнѣйшимъ, коли вважу ѳтношеня руского народа. Въ нашѣй части Галичины сущєствують шкѣлы лишь спѣрѣдично. Заходитъ незаперечима конєчнѣсть старатися, щобы, коли вжє не въ кожѣй громадѣ, то бодай въ тыхъ, где условія до сєєо заходять, були шкѣлы заснованй и ѳтворєнй. Щобы тоє однакъ умѣжливити, потреба працѣ притѣговляючихъ, будучихъ въ першѣмъ рѣдѣ обѣязкомъ инспекторѣвъ краввыхъ, котрй у насъ помимо наилучшой волѣ сєєо обѣязку сповнити не могли.

Наколи однакъ у насъ такъ влє стоить справа съ инспекторами краввыми, то далеко гѣрше прѣставляєся она що до инспекторѣвъ окружныхъ. Надто малє число инспекторѣвъ окружныхъ єсть недостаточнымъ, щобы вдоволити вѣв вымоги ихъ службовыхъ обѣязкѣвъ. — Въ Галичинѣ єсть именно на 74 повѣты 37 инспекторѣвъ окружныхъ, отже одинъ инспекторъ припадє на два повѣты, а коли уважидимѣ простѣрѣнє територіальну, то припадє одинъ инспекторъ окружнй на 2.180 кильомєтѣрѣвъ квадратныхъ. Кождый такий инспекторъ має повѣрєныхъ собѣ 70—80 шкѣлъ до наглядю и справѣданя. ѳтношеня Буковины не о много потѣшнѣйшій: тамъ припадє одинъ инспекторъ окружнй на 1.741 кил. квадр. и на бѣльше-мєнше 34 шкѣлы народныхъ.

Наколи однакъ мають у насъ шкѣлы процвєтати, то потреба намъ передъ вѣвмъ людей, котрй бы ѳтдалиєсь выключно и съ замилуваннємъ своимъ обѣязкомъ. Инспекторы окружнй стоять найблизше шкѣламъ, а наколи чѣловѣкъ такий не чує правдивого замилуваня для шкѣльничства, коли не має ѳтповѣдныхъ факховыхъ вѣдомостей, коли до того не єсть бєпарциальнымъ, то не може днѣ нѣякъ успѣшно сповнити своєго обѣязку. При многихъ случайностяхъ подносивъ вжє я, щобы ѳтъ инспекторѣвъ окружныхъ въ Галичинѣ вымагаю докладного знаня обохъ языковъ краввыхъ, а особливо въ вѣхѣднѣй части краю, языка руского. Теперъ мушу съ жалємъ сконстатувати, що досє не уважидєно еще зовѣвмъ тыхъ справедливыхъ жаданъ, — надѣюсь однакъ, що выс. правительство небавомъ сповнитъ то, чоє досє не сповнєно и прихилитєся до тыхъ нашихъ жаданъ. Мушу при тѣмъ еще одну важку справу поручити. При умѣтованю пєтици инспекторѣвъ окружныхъ въ Галичи-

нѣ о ихъ системизованіє и стабилизуваніє, що и я вѣвѣвмъ годжуєся, було скавано, що бєсаджєно посады инспекторѣвъ шкѣльныхъ нѣякихъ людей. Дуже се сумннй обѣяєть, шо дєєи не должно стараня, щобы оглянуться на якій дѣйшли насъ въ нашѣй краю, бєсаджєно инспекторѣвъ просвѣты одну посаду окружного инспектора бєвъ розписаня конкурєу, а тымъ самымъ выключило можнѣсть уѣбѣгатися о тую посаду людямъ справдѣ спѣбнымъ, якѣхъ нѣмаєтъ въ нашѣмъ краю. Мушу тутъ запрѣвѣвмъ вывчати, бєсаджєвати посады учителѣвъ шкѣль среднєхъ бєвъ конкурєу, а поступуєваніє тоє ставєє жєреломъ частыхъ жалѣбъ въ стороны учителѣвъ. Политичнй днєвнй нашѣго краю вѣвѣщєють, що при гимназій вѣвѣднѣй во Львоѣ именовано профєсорѣвъ бєвъ розписаня конкурєу и бєвъ предложєннє министѣрству ихъ квалификациныхъ доказѣвъ, ѳттакъ министерство апрѣбовало такє поступуєваніє. Легко подумати, якъ знєохочує тає поступуєваніє спѣбныхъ и управленыхъ кандидѣтовъ, а именно тыхъ учителѣвъ, котрымъ помимо довгѣлѣтнѣй квалификаци мусить єдѣти на нужденныхъ супєнтурахъ и не мѣють случайности предложити министерству доказѣвъ своєи квалификаци для посунєня ихъ высше въ служѣвъ. — Жадєю отже вжє въ сєєо самого интєрєсу шкѣльничства, щобы бєсаджєваніє посады учительскихъ бєвъ розписаня конкурєу разъ на вєє не мало мѣсця.

Въ концї мушу запримѣтити, що годѣєтъ вповнѣ такъ съ содержаннємъ пєтици окружныхъ инспекторѣвъ шкѣль народныхъ въ Галичинѣ, якъ и єъ внесеннємъ, поставлєннємъ черезъ комисію бюджетову дотычно тоєи пєтици, и прошу длятого выс. палату внесеніє тоє прняти вжє задля того, щобы и на дальше загрѣти пильнѣсть людей, котрй посвѣтують сѣбѣ служѣвъ, и щобы ихъ ухоронити ѳтъ несправдливѣсти, на яку суть нараженѣй, а маючи лишь провизорично свои посады. Вєє сєнє тоє звучить: „Прѣдавєсь выс. правитєльству пєтицию галицкихъ окружныхъ инспекторѣвъ шкѣль народныхъ о ѳтповѣднє етєтнѣ системизованіє ихъ посадѣ въ мыслѣ закона надѣорѣ шкѣльнѣмъ въ дни 25 червня 1880 до уважидєння а євентуально до поставлєння ѳтповѣдныхъ внесенѣ.“ Черезъ системизованіє тыхъ посадѣ запоѣбнєєя бракови спѣбныхъ кандидатѣвъ, бо тогда вѣолоєитєсь певно ѳтповѣднє число укваліфикованыхъ.

При тѣй спѣбности мушу хочъ въ нѣщєи моєи бєсѣды застановитися надъ поѣбнымъ повєннємъ п. министра просвѣты дотычно руской шкѣлы народной во Львоѣ. Є. Екєц. п. министръ заявивъ, що власнй шкѣлы нѣбудуть въ мыслѣ рѣшеня трибуналу державного съ цѣлю силою наставаи на ѳтѣчєньє такой шкѣлы. Я однакъ мушу съ жалємъ поднєсти, що така ѳбѣтница не въ силѣ єсть насъ теперъ заспокоити, позаякъ приходѣетъ намъ довгй лѣта выжидати оцѣтѣвъ тѣхъ „наставанъ“ выс. правительства. Мы интєрєлювали вжє прѣдставитєля правительства въ соймѣ краввоѣмъ, однакъ и сєєи не ѳтѣчє намъ нѣчо бѣльше, якъ тѣлько тоє, що „правитєльство будє старатися“. Вєє тоє однакъ єсть лишь слова потѣхи, слова краснй, котрй скажутъ то само, що запоручєно намъ вѣдавно законами основными. Мы домагаємѣсь теперъ, щобы законы тѣ не були тѣлько съ нами потѣхи для насъ; мы хочємо, щобы вѣперемѣнились вжє разъ въ дѣйстнѣсть. Прѣддлятого выс. правительства уважидити нашѣ ѳтношеня, та не тѣлько словами, але такѣвъ дѣлами! („Славно“ въ лѣвизѣ.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЙ.

Авєтрийско-Угорска Моначрїя.

(Рѣда державна.) При дебєтѣ надѣ бюджетомъ министерства торговлѣ, поставивъ пос. вєнбургъ жаданє до министерства справъ вѣвнчнхъ, щобы постаралосє о скорше публикованнє справѣданнє конзултѣтовъ. Пос. Зисъ жє надѣ тымъ, що мннѣст. торговлѣ не спѣлованѣ жєанъ, выражєныхъ при послѣднѣй бюджетовѣй дебѣтѣ, именно що до оголошуваня оправѣданнє дѣланъ тогѣмъ министерства. Бєсѣдникъ замѣтивъ правитєльству, що за мало дѣєє про побѣвєнє торговлѣ морокои на Адриятику, въ наѣлѣтє чоєго торговлѣ правозова и вывозова уладєнє. Дальше бєсѣдникъ робить своєи уваги на тѣ факѣи желѣзничє, выказуєчи, що политично вѣ гѣгоvelyно въ тѣмъ направлєно можна усилѣти управлєти тѣлько въ получєно съ Угрии. Оѣбѣла прннати титулѣ „Зарядъ центрѣльнѣйшєи генєральна инспєкциѣ желѣзничє“ прннати пос. Фирнкранцъ за прискорєннємъ будѣваннє лѣзничѣ Кремѣ-Ст.-Пєльтєнъ. Министѣръ тѣлѣ вѣлѣтѣчає на тоє, що желѣзничѣ тую мѣє вѣлѣтѣчи тѣлько яко льольану. Прѣпріємѣннє зголошуютъ до трасованя, порѣбѣно вжє рѣдѣ а наколи тѣлько прѣпріємѣннє выкажутєся мѣє стєку покрити кошѣвъ, правительство сѣлѣтѣ дѣлѣти концєсїю. При титулѣ „служба корабѣльнѣй“ подѣбѣсь пос. Витєклиндъ упадѣтѣ морѣкои, настаючи стѣрого на тє, що прѣєтѣ ставы о увѣльєнню новыхъ корабѣль ѳтъ датку, еще досє не бѣвъ прѣдметомъ дискусїєннє.

При титулі „адміністрація почт“ обговорював пос. Гальвх проект постанови в цілях лекшого доказу одержання заказаних листів заграничних а дальше проносив резолюцію в справі строгого заховання тайни листовою. При той случайности отповів мн. торговлі на закид пос. Шенерера що до нарушеня тайни его власного листу. Мністеръ поинив справу тую в той способъ: листъ до Шенерера адресований, вже зверхною формою будив підозрѣнь, що мѣститъ вь собі дневникъ неотемпльваный, а позаяк Шенереръ не згодився на розпечатанье его, тожъ зостає листъ сей еще доси вь рукахъ власти.

ЗАГРАНИЦЯ.

Росія. Самоубійство російского еко-министра Макова, якъ такожъ и рѣвностасе майже замѣрене самоубійство одного зъ его бувшихъ підчиненныхъ, директора почтъ Перфилиѣва, звертають на ново увагу на корупцію, котра есть одною зъ найгяжшихъ раць російскою державою, котра не пошанувала майже нѣ одной чиновничою версты оей державы, котру обезсмертали такъ нашъ украинець Никола Гоголь, якъ и великорускій сатирикъ кн. Салтыковъ-Щедринъ, — оба основні знатоки отношеня російского чиновництва. Даремно доси, сѣ дуже невеликимъ усѣхомъ, боролись противъ сего корупції самі царь, якъ и знамениті писателі, та и воя интеллигентна суспѣльнѣсть. Згадані выдкы показують, що оя недуга догослає и до найвысшихъ верствъ, — а якъ звѣстно нанесла она, хочьбы лишъ підчасъ послѣдній російско-турецкой войны, дуже значній шкоды цѣлому державѣ, не помылможе мабутъ, если сѣй власне недугъ, отремлено ловити вь мутній водѣ рыбы, користати за кождою пригодною случайности, приишемо такожъ и великій національно-политичній шкоды, нанесеній внутрѣшнымъ отношенямъ Росіи. Цѣла метода перекуцтва, денунціацій, нетерпимости особистою, — вѣчний жахъ передъ наслѣдствами, — нищить не разъ вь зародѣ честній змаганя лѣншихъ частей суспѣльности, унеможливають порозумѣнне, продають до коллизій, занепокоюють спокій державы и национальностей; впливъ и значенье чиновництва на Украинѣ познати можемъ такъ зъ творѣв Гоголя, якъ такожъ и зъ иншого еще и у насъ доси звѣстнаго украинско-русского писателя Основяненка Квѣтки. Широ бажати належитъ, чтобы такі сумні отношеня змінялись швидко на лѣнше... О сколько оба згадані чиновники прови нились, — доси не звѣстно; если се правда, що Маковъ написавъ вь листѣ до доньки: що оя „виненъ безъ вини“, — то свѣдчить сей фактъ, якъ то тяжко гдеколи допьянувати власныхъ підчиненыхъ, если начальника якогось уряду, и то вже по уступленю, зневолке тяжка конечность отбирати самому собі жите. „Nene fr. Presse“ припускає, що безъ конституційной контролѣ, усуненне всякихъ великихъ надлужитъ лѣди чи буде коли можливимъ.

Коронація царя має отбутись певно вь маю; до „Politik“ знов пишуть, що реченецъ коронація може бути присищеній задля змагаючого руху нигилистѣвъ; начальній правитель цѣлого торжества коронаційного, гр. Паленъ, прибувъ теперъ до Петербурга, и має вь первой половинѣ цѣлтя предложити цареві до затверженя весь програмъ коронації.

Нѣмеччина. „Nordd. Allg. Zeit.“, органъ князя Бисмарка, недавно дуже була озлобилась проектомъ піднесенымъ недавно вь деякихъ російскихъ часописяхъ, мѣжъ иншими вь „Journal de S. Petersburg“, — чтобы на Латвѣ зацѣпити вь народныхъ школахъ, а по части и вь церквѣ, языкъ литовскій. Якъ звѣстно, мала часть Литовцѣвъ належить подъ Прусы, а такій примѣръ Росіи не мѣгъ уйти уваги тыхъ прускихъ Литовцѣвъ. Кн. Бисмаркъ есть рѣшучимъ противникомъ всякъхъ языковъ „народныхъ“; такъ вь отнятіи Франціи Альзаций, якъ и вь познанской Польщи ведеть германизація на великій розмѣры. Щожбы то доперва сказавъ достохвалній органъ о-фіціальныхъ германизаторѣвъ, наколибъ такъ прийшло вже разъ до рѣшучого поимрѣна Великоросѣвъ съ Полаками!! Передъ помиреньемъ такимъ двоухъ великихъ племенъ славянскихъ трепечуть всѣ Нѣмці не отъ винѣ, — а страхъ сѣй мавъ деякій практичній наслѣдства вь иншихъ державахъ... Введенє языковъ: польского вь російской Польщи, а руского на Украинѣ — вь школѣ, церквѣ и урядѣ мавы необчислимій наслѣдства; а що певно: опинивомъ сильну германизацію такъ Польщѣ, якъ и Волянѣ и Подѣлу, куда то, якъ звѣстно, напхалось вже множество „форничѣвъ“ нѣмецкого культуртрегерства, нѣмецкихъ колонистѣвъ. — розумѣсь сѣ великою кривдою славянского элементу. Винесенє: привернути вь школахъ народныхъ и середнихъ Познанскихъ языкъ польскій, поставили власне теперъ польскій послы вь нѣмецкѣмъ парламентѣ, — хотий дуже треба сумнѣватись, чи се винесенє буде мати який небудь успѣхъ. Полярѣла се винесенє крѣмъ послѣднѣ польскихъ такожъ послы зъ „центрума“ (католики): Кольбергеръ и Шорлемеръ; противъ него горворяли Тидеманъ и мністеръ Гоелеръ. Щобъ лишъ братя Поляки схотѣли такъ признати намъ се, чего такъ усильно добиваються!..

Наслѣдникъ Стоша доси не именованый; гдекай газети допосать, що цѣсаръ не принявъ его динією.

Франція. Непокой выкликаний вь Парижі послѣднимъ рухомъ робитниківъ швидко проминувъ; годвною причиною до сего енергія правительства, — а такожъ и се було причиною, що згаданій рухъ обійшовся безъ дальшихъ на-

слѣдѣвъ, понеже выкликаний бувъ переважно штучными агитаціями монархистѣвъ, стараючихся усильно припорити республіцѣ, сколько можна, больше клонѣтѣвъ. У найбільшихъ крикунѣвъ, котрыхъ полиція пратримає, а котрій найголовнѣйше домагалась: „хлѣба, хлѣба“, познаходжено значній сумы грошей; були се по прогосу плаченій агенты. Такожъ вь парламентѣ закинено монархистамъ впрѣст спѣвучастъ и провокацію, а закидъ сѣй пройшовъ майже безъ запереченя зъ противной стороны. Горѣжмому бонапартистови Кассанякови, котрій выступивъ съ твердженнямъ, що теперъ зачала вь Франціи эпоха „бунтовъ“, — отповѣвъ дуже енергично мністеръ Вальдекъ-Руссо: що правительство знає, кто то „бунтує“ и що оно постараеть о умиреньє такъ самыхъ „бунтовъ“ якъ и тыхъ, котрі „бунтують“. Републиканскій газети дуже похваляють се выступленье мністера, и вь загалѣ можна теперѣшному мністерству Ферри, за его вповнѣ коректне становиско, енергичне поступованье, пророкувати значно довше жите якъ его попередникамъ. Схиблене и воєна, навѣтъ самими бонапартистами (Кассанякомъ) обмѣнне выступленье Плон-Плонъа, доказана спѣвучастъ монархическихъ ворохобникѣвъ вь „роботницкѣмъ“ руху, показують дуже выразно, кто-то такій виненъ неуспокоюви, чи сама республіка, чи ея противники. Справа претендентѣвъ уступила щасливо на другій плянъ, — а парламентъ буде мѣгъ займатись сукокойно законодательными прадами, мачоци при боцѣ такъ енергичне и свѣдоме свои задачі мністерство. — Розказъ арештованя Люизы Мишель не мѣгъ бути доси оповнѣний, такъ якъ сѣ „анархистка“ гдедъ скрылась; кажуть, що она теперъ вь Лонѣ. Газета „Paris“ доносить, що вь Парижі открито на публичныхъ мѣсцахъ рѣжній експлодуоучій препаратъ.

Англія. Буджеть воєвокий, предложений мністеромъ Гартингономъ выкликать остру критику; днь выноситъ о 2 1/2 миліона больше отъ попередного. Артилерія має достати новы каноны.

Италія. Дня 13 марта выголосивъ мністеръ Манчини вь парламентѣ пятигодинну бесѣду, котрой сѣ великою увагою слухано. Значачивъ, що отношеня Австрій до Италіи отъ часу послѣдного побыту короля Гумберта вь Вѣднѣ такъ уложилонъ, що послѣдній антиавстрійскій демонстрація ириденты ихъ зовсѣмъ не вь силѣ заколотити. Коли мністеръ заперивъ, що правительство усильно старатись буде, чтобы сѣ отношеня и на дальше такими самими позо стали, и що надѣсь вь томъ взглядѣ попертя отъ парламенту, — отозвались зъ правци, центрумъ и лѣвциъ голося: такъ, такъ, — а зъ крайной лѣвци: нѣколи! Дальше поидѣть бесѣдничъ, що Италія уважає згоду сѣ Австрією и Нѣмеччиною для себе яко запоруку мира; наколибъ такъ Италія хотѣла отъ Австрій уюминатись Триестъ и полуденного Тиролю, то мусѣлабъ консеквентно уюминатись такожъ отъ Англіи: Мальты, отъ Франціи: Корсики и Ниццы, словомъ, розпочати войну майже съ всеми оубѣдами, а що найменше обудати ихъ підозрѣнь. Агитація ириденты не только шо „денатриотичній“, але впрѣстъ наражають державу (Италію) майже на певну руйну. — Сѣю бѣдою мністера передовѣмъ вдволеній всѣ нѣмецкій журналы. — Зъ Риму доносять еще, що папа має 15 с. м. прекоизувати десять польскихъ епископѣвъ (для російскою Польщѣ), и що именує такожъ двоухъ коадьюторѣвъ.

Греція. Комундурусъ похоронено 13 с. м. сѣ великими почестями; при похоронѣ бувъ присутній весь гарнизонъ и самъ король.

Ромунія. Вь парламентѣ заявивъ президентъ мністерѣвъ вь отповѣди на дотичну интєриєляцію, що Румунія вь кождѣмъ разѣ откване заключеній безъ неѣ вь Лондонѣ дунайскій договѣръ, — яка небудь булабы его редакція.

Египтъ. Англія все еще пораеть коло ляду вь Египтъ; доносать навѣтъ, що англійскій воєвока выступилъ евентуально противъ „фалшивого“ пророка, сѣ котрымъ египтскій воєвока нѣкай собі не можуть дати рады. Якъ мы вже доносили, завѣдожила Англія (еще вь обѣчно) державы, що „конституція“ египска вже готова; чи державамъ буде предложений такожъ самъ текстъ сѣй конституція (мабутъ 280 сторѣвъ) доси не звѣстно. На завѣдомленє Англі державы доси не отповѣла.

НОВИНКИ.

— **Роковины смерти** Тараса Шевченка овяткували наші браты вь Росіи по всѣхъ большыхъ мѣстахъ Украинѣ, якъ вь Києвѣ, вь Харьковѣ, вь Полтавѣ и вь другихъ мѣстахъ. Вь Києвѣ — якъ намъ пишуть — отсвятковано памать Шевченка дуже хорошо и сѣ загалнымъ энтузіазмомъ вь дуже численнѣмъ зборѣ старыхъ и молодыхъ, горляны и ирѣжжихъ зъ провинціи. Слѣвы хоромъ (вѣ 70 людей) и сольовій, промовы, деклямація и отчты заналя цѣлый вечеръ отъ 8 години вечеромъ до 2-гои по пѣвочю. Сала була пречудно прибрана: на естрадаѣ на марморнѣмъ поустемнѣ стоявъ великій бюстъ Шевченка; навкруги бюста були уставлені транспаренты зъ найкраснѣшихъ стихѣвъ Шевченковыхъ; ширѣ зъ зѣлени, барвѣнку, вѣнки зъ ялныи сѣ кѣвтками весьма гарно орнаментували цѣлу салу. — Вь Петербурѣ устроивъ кружокъ любителейъ музыки „мало-русскій музыкальній вечеръ“ вь памать Шевченка. — Вь Одессѣ — якъ доносять „Одесскій Вѣстникъ“ — такожъ хотѣли почитателѣ Шевченка почтати памать Шевченка и вже були збралась вь „сала благородного собрания“, — але вь послѣдній хвили прийшовъ свыше заказъ — вь гоотѣ мусѣли розойтись, не згадавши навѣтъ анѣ одинъ

разъ имени „Шевченко“... Опѣсла доперва вь домашнѣмъ кружку помянуи своего кобаря такимъ словомъ. — Якъ доносить „Заря“ навѣтъ вь Дерпѣтѣ празновано сего року памать Шевченковой смерти.

— **Нынѣ вь субботу** устроює молодѣжь руской академіи вь честь Т. Шевченка музыкально-декляматорскій вечеръ сѣ богагою и доборою програмою.

— **Декляматорско-музыкальній вечеръ** вь честь 22 рѣчницѣ смерти Тараса Шевченка, уряджений выдѣломъ тов. Бурсы св. Иоана Кр. дня 11 марта с. р. — першій рускій вечерокъ вь Дрогобычи, — выпавъ подъ кождымъ взглядомъ надъ сподѣванье добре. Еще нѣколы — выпавши концертъ підчасъ вѣзду педагогичного уряджений — велика сала гимнастична не мѣстога вь собі такъ много арѣтелѣвъ, якъ сего вечера. Еще вь пятницу такъ розкуплено билеты, що вечеромъ вже только далекихъ чиселъ, сотки досагочихъ можна було достати; — а вь недѣлю вже навѣтъ для поважнѣйшихъ оубѣ не можна було достати крѣсла. Рѣвножь партеръ и галерія була биткомъ наповненій. Тожъ и доходъ буде значній, хочъ еще не обчислено докладно доходы и розходы, то все таки, помимо значныхъ выдаткѣвъ и досыть низкого вѣтуцу зъ поводу, що дуже много фамилійныхъ билетѣвъ розбѣрано, можна сподѣватись чистого доходу надъ 100 зр. — Сала була пристроєна великимъ портретомъ Тараса, котрій проф. рисункѣвъ п. Заремба нарочно для сего вечера зробивъ. Все ковално-музыкальній продукціи и деклямаціи выпали дуже добре и були отъ публики нагородженій грѣмкими оплесками. Если важимъ, що вь Дрогобычи мало есть силъ до такихъ продукцій, що черезъ колыка лѣтъ не було учителя сибву вь школахъ, и зъ того поводу навѣтъ вь гимназіи сибвъ подѣпунавъ бувъ, — и що помимо всѣхъ заходѣвъ вечерокъ Мицкевичѣвскій вь осени отбутись не мѣгъ, — то сѣй вечерокъ Шевченковѣ давъ свѣдоцтво якъ наилучшюю волю, охоты енергія и труда всѣхъ лич. участникѣвъ оособлѣ вохъ пп. Гошовского, Паславского, Кавецкого, Добруцкого и Охничя, учителя при школѣ о. Васильяны и учителя сибву вь гимназіи, котрой о-бома хорами и секететомъ управлявъ, а передъ тымъ неугомо выучаеньемъ тыхъже занимаю. Сѣ вдлочноєго мусило спѣмнати, що также пп. Поляки допомогли намъ до урядженя сего вечера, то спѣвудѣломъ вь продукціяхъ, то присутностю на вечерку, то охотимъ отступленьемъ салѣ, кресель, фортепьяну и т. д. — Также два Израилитяне взяли удѣль вь секететѣ, а п. Ланденбамъ за два билеты зацѣлѣвъ 30 зр., и кромѣ того взявъ 16 мѣць на крѣсла. Вечерокъ сѣй зѣоставивъ по собі наилучше враженье, и публики вповнѣ задоволена опустила салу о години 1/2, 11 вь ноци.

— **Дальшій петиціи** до рады державной вь справѣ школьной новелѣ выголади громады: Дербѣвъ, Таданя (пѣдписались и латиникомъ), Саска домини-кальна, Саска камеральна, Горожана мада и Лѣмна.

— **Отъ Турки** пишуть намъ: Якъ звѣстно, при дебатѣ надъ бюджетомъ дѣль внутрѣшныхъ вь вѣдѣнскій думѣ державной представивъ п. Кулачковскій нужденне положенье Русинѣвъ вь Галичинѣ межъ иншимъ и длатого, що дотичній ц. к. власти дуже важно суть причиною нашихъ кривдъ черезъ несповнованье существующихъ припоѣвъ. Мністеръ Тафеє, якъ звѣстно, отповѣвъ, що потребує фактѣвъ, а понеже пос. Кулачковскій фактѣвъ не подавъ, то закиды нимъ поднесеніи выдатося бути неимѣвными. Русины турчанского повтѣа, особливо члены выбраий зъ сельского куріи до рады повѣтовой турчанской 1880 р., не ужиткуоуч до днесъ дня зъ права имъ прислугуючого только длатого, що суть Русинами, заносили жалованье зъ причины тон кривды до мн. Тафеє два разы письменно а разъ телеграфично и просили о вымѣренье справедливости, — но и до нынѣ нѣчого нема. Навѣтъ минушого року подаючи петицію до думы державной на руки п. Ковальского вь томъ дѣль, гадали Русины турчанского повтѣа, що мн. Тафеє, предѣвъ узнавши о томъ, сѣ цѣлою строгостю выступитъ противъ надлужитю дотичныхъ властей, — но надѣя завела, бо нѣчо не споводовано. Выходять, що чи наводи факты, чи не наводи — все одно, бо якъ сталось сѣ тымъ фактомъ, такъ дѣсь и сѣ кождымъ. Оя не все того правда, що на всѣлю задкають...

— **Зъ Нижнева** доносить намъ предѣдатель тамошной читальнѣ Веч. о. Антонъ Левичкій, що за инициативою мѣсто предѣдателя читальнѣ п. Дмитра Стасева и члена п. Гриня Савниго отбулося вь нижнѣвскій церквѣ богоудуженье за упокой душѣ незабутого нашего бл. п. Володымира Барвѣньского. При томъ случаю збрано на памятникъ покойного 7 зр. 20 кр. §

— **Зернала** ч. 5 оконфукувала сегодня ц. к. прокураторія за надилѣ и подилѣ до иллюстраціи справозданя гр. Круковецкого.

— **Щасливий Хирѣвъ!** Якъ доносять дневники, Бузиты намѣряють опустити разомъ сѣ своимъ конвиктомъ Тернопѣль и перенестись до Хирова (3 милѣ коло Самбора), где вь той цѣли мають выбутовати величезній будылокъ, котрыбы мѣгъ помѣстити колыкасотъ конвикторѣвъ и 90 патрѣвъ. — Вь окрестности Хирова запанувала зъ той причины велика радость, що, якъ доносить „Gazeta krakowska“, гдейкй суспѣдній обывателѣ намѣряють продавати свои маетки и „спасоатись бѣгствомъ“ вь иншій стороны краю. Щасливый Хирѣвъ!

— **На двѣ опорожненій стипендіи** имени святого Георгія, назначеній для слух. правъ, по 100 зр. рѣчно почавши отъ 1 курсу 1883/4 року шкдльного розписаній конкурѣ сѣ речичемъ до 31 л. марта 1883.

— **Доповняючій выбѣръ** трѣхъ членѣвъ до рады

повѣтовой вь Жидачѣвъ зъ меншихъ посѣлостей розписаній на 19 л. цѣлтя с. р. Звертаемъ увагу нашихъ громадъ жидачевского повтѣа и тамошной интеллигенціи, чтобы старались выбѣры тѣ перевести вь нашъ хоєнѣ.

— **Вь Поланѣ коло Лютовиски** вь копальни Ischerwooda добулось дуже богате жерело нафты.

— **Президентъ рады державной** дрѣ Смольна написавъ листъ до дра Иги Камьянского, вь котромъ заявляє, що оя не сумнѣвався о его честности и що по даныхъ выслєненяхъ всѣ члены „Копа“ и рады державной суть того самого переконованя.

— **Фабрику фаянсовъ вь Глиньску**, коло Жовквы набули: пп. профессору львѣвской политехники Захарѣвичъ и Маркони вь опѣдѣ съ кущемъ Вернеромъ и вже сѣ весною намѣряють розпочати вырѣбъ дахѣвокъ и печей кафѣльныхъ.

— **Зъ Рудонѣ** одержали мы спростованье дописи „Отъ Комарна“, вь котрій було описане злодѣйство, яке дѣялося вь домѣ польской читальнѣ вь Рудкахъ. Наводимъ слова спростованя: „Не Выдѣль рады повѣтовой, але „Towarzystwo oświaty ludowej dla Lwowa i okolicy“ отворило вь Рудкахъ дня 11 лютого с. р. читальню польскую вь домѣ, нанятѣмъ отъ малолѣтного мѣщанина Яна Сабата. Домъ Сабата складаєсь зъ 4 комнатъ и кухни. На читальню навято 2 комнаты, а кухню и прочі 2 комнаты Сабатъ задержавъ для себе. „Towarzystwo oświaty ludowej“ отдало менѣ отѣвѣчальне веденье той читальнѣ. Отже читальня жадного иншого отношеня сѣ Сабатомъ не мала, не бувъ оя ея господаремъ, а лишь властителемъ дому. Д. 23. лютого арештовано Сабата, бо показалося, що оя ставъ на чолѣ шайки злодѣйской, котра такожъ склепъ сѣ винами обкрадала. Крадене вино не варили вь читальни, але вь кухни Сабата. По арештованю Сабата и читальню задержавъ вь томъ самѣмъ домѣ, бо зовсѣмъ отѣвѣтній на читальню, и шлачу чиншъ оѣвѣкувати уязненого господара. До читальнѣ учащайотъ найпоряднѣйшій люде, а хочбы то и могло бути, однакъ на частые жалевъ зъ шайки уязненыхъ злодѣѣвъ не бувъ принятій до читальнѣ. — *Piotr Zbrożek.*“ — Якъ бачимъ, спростованье п. Zbrożka не зміняє вь основѣ донесеня нашего дописователя зъ Комарна: піякы и всякй иншій оргіи отбувались вь домѣ, где помѣщена читальня; чи отбувались и вь читальни, що предѣвъ могло дуже легко бути и за що предѣвъ нѣкто не мѣгбы винити п. Zbrożka, секретаря рады повѣтовой або цѣльй Выдѣль повѣтовой. — се выслєнитъ судава розправа вь Самборѣ. Що читальню вь Рудкахъ заложило „Towarzystwo oświaty ludowej“, — того мы не знали; мы думали, що то дитина Выдѣла повѣтового, а то на той подставѣ, що, якъ бачимо, п. секретарь выдѣла повѣтового має надъ нею надзѣръ, а при ея отвореню, — якъ намъ оповѣдає одинъ прѣжкій — повѣвали на даху дому Сабата флаги повѣтовой, на отворенє ея ирѣвдывъ п. Янко, вице-маршалѣкъ п. Райскій и т. д. Вырѣчѣмъ для насъ, чи Выдѣль повѣтовой, чи „Towarzystwo oświaty ludowej“ — все одно...

Вѣсти епархіальнѣ.

Зъ АЕпархіи Львѣвской.

До рукоположеня ерейского принатіи оо.: Теоф. Кобляньскій, Сим. Бурнацъ, Мих. Валничкій, Іос. Охримовичъ, Криничкій и Софронъ Левичкій.

Каноничну институтію получили оо. 1) Яковъ Рожка на Микитинцѣ, дек. цѣльвѣнского, 2) Діонизій Бачинскій на Городище дек. бережанского, 3) Іос. Горалевичъ на Петранку, дек. калуского.

Душпастьерскій посады получили оо.: 1) Алек. Старкевичъ завѣдательство Пилошевичъ; 2) Корн. Воевудка завѣд. Гановець, дек. рогатынского.

Введенѣ въ душпастьерскій посады оо.: 1) Левъ Гриневичъ вь завѣд. Гозѣва, дек. болохѣвского; 2) Мих. Весоловскій яко префектъ закрієстіи архикатедр. церкви; 3) Алекс. Балничкій яко економ. остр. вь Колодрѣбцѣ, Слѣвѣкъ дек. кудринецкого; 4) Теод. Бѣлєвичъ яко сотр. вь Горродку; 5) Евг. Ливовичъ яко сотруд. вь Настасѣвѣ; 6) Іоанъ Воляньскій яко сотрудникъ вь Нырковѣ, дек. залѣщичкого.

На конкурѣ розписаній І. пар. Ярославци сѣ прил. Мошлѣвою, дек. зѣборѣвского, наданя адміністрація судовою, речин. до 30 мая 1883. ІІ. пар. Дѣвѣтнѣи кѣ, дек. бобрѣцкого сѣ прилуч. Бертенѣвъ и Ятвяги, наданя приватного, речичѣ до 30 мая 1883; ІІІ. Кан. Маріямпѣль, дек. устѣцкого, сѣ прилуч. Волячѣвъ, наданя приватного, речичѣ до 24 мая 1883.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Портреты бл. п. Волод. Барвѣньского вышлємо зъ недѣлѣ тымъ Ви. панамъ, що вже зложили грошѣ. **Ви. Дописувателямъ** зъ пѣтъ Галича, отъ Гусятына, зъ Ярославщины, отъ Пѣдгаєць и зъ Самбора. Зъ дописей Вашихъ скорѣ отаємъ. Щиро дякуємъ.

— **На памятникъ** бл. п. Володымира Барвѣньского зложили дальше: пп. Олена Березиньска 1 зр., Веч. дек. о. Л. Левичкій зъ Княжѣвского 1 зр., о. дек. Шанковскій зъ складки на всѣлю вь Семитинѣвъ (черезъ „Зорю“) 22 зр., Д. Шямчужъ вь Салоговѣ (чер. „Зорю“) 50 кр., о. І. Мурихъ вь Скоповѣ (чер. „Зорю“) 1 зр., о. Ф. Огоновскій (чер. „Зорю“) 1 зр., о. И. Кордасевичъ зъ Тарнавки (чер. „Зорю“) 1 зр., Веч. о. А. Левичкій зъ складки на пом. богоосл. вь Нижнѣвъ 7 зр. 20 кр., о. Р. Литвиневичъ вь Серавичинцѣхъ 1 зр. 30 кр. — разомъ сѣ попередно выказаными 733 зр. 35 кр.

— **Доповняючій выбѣръ** трѣхъ членѣвъ до рады

Надбране.

Комитетъ Бурсы рускои въ Бережанахъ отпра...

маже выключно рускои народности, а родичъ еи...

кального вечерка устроенного въ честь 22 рѣчницѣ...

портрета Шевченка, Вир. о. кан. Терлецкому...

Подяка.

Складку симъ всенародно сердечно поздравляю...

Курсъ львовскій за дня 13. л. марта 1883.

Table with columns for 'Платить' and 'Жадають' containing financial data for various items like 'Акції за штуку', 'Листы заст. за 100 р.', etc.

Отозва.

До школы вправъ, единой съ рускимъ вы...

ВАЖНЕ ДЛІ ПРОВИНЦІІ! ГЕРБАТУ... Ф. Д. НОВИЦКОГО

ГЛЯДИТСЯ ДОМОВОГО УЧИТЕЛЯ... до двохъ хлопцѣвъ зъ 1 и 2 гимназіальной класъ...

Торговля полотенъ и товаровъ бавонныхъ СТАНИСЛАВА БУШАКА... американскій машины до шитя Howe-го...

Подяка. Выдѣлъ товариства Бурсы св. Іоана Кре...

Аптека ПЕТРА МИКОЛЯША во Львовѣ. Олѣй рыбацій зъ мноуха, Кава гомеопатична, Испанскѣ вино хипове, Цукорки солодовій власпій и цукорки мховій...

Выпробовані успѣхи Уздоровляющаго пива зъ экстракту солодового житѣ и тѣшатся нимъ теперь. Юана Гоффа, Урядове справозданье лѣкарске...